Dosarul nr. 4r-2862/23 Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
4-22020742-02-4r-25072023 Judecător Cazacliu Aurelia

D E C I Z I E

19 august 2024 mun. Chişinău
Colegiul Penal al Curţii de Apel Chișinău
Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecător: Alexandru Spoială
Judecători: Igor Chiroșca și Denis Băbălău

examinând în şedinţă de judecată, în lipsa părților, recursul agentului constatator, din cadrul Agenției Naționale Transport Auto, Mîțu Alexandru declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13.03.2023, în cauza contravențională în privința lui SRL" TransRelief" , intentată în temeiul art. 197 alin.8 Cod contravențional.

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

A C O N S T A T A T:

Prin procesul-verbal cu privire la contravenţie din 11.01.2022, încheiat de către agentul constatator din cadrul Agenţiei Naţionale Transport Auto, Gamarţ Ion, s-a stabilit că, la data de 09.09.2021, aproximativ la ora 10:50, a admis la efectuarea transportului regulat de persoane abaterea de la itinerarul de circulaţie a mijlocului de transport de model Mercedes cu n/î ***** condus de către Negară Tudor, neavând permisul de intrare în or. Orhei, ignorând HG nr. 854, p. 14 lit. e) din 28.07.2006; art. 46 alin. (1) CTR din 17.07.2014, prin ce a comis contravenţia prevăzută de art. 197 alin. (8) Cod contravenţional, cu aplicarea unei amenzi în mărime de 150 unităţi convenţionale, echivalentul sumei de 7 500 lei.

La data de 04.02.2022, administratorul SRL „Transrelief", Sajin Ghenadie, a depus contestaţie împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie din 11.01.2022, indicând că, procesul-verbal cu privire la contravenţie şi decizia de sancţionare din 11.01.2022 i-au fost expediate prin scrisoarea de însoţire nr. 11/1- 2-425 la data de 19.01.2022, iar conform dalelor de pe plic la 20.01.2022 au fost expediate la adresa: r. Orhei, s. Morozeni, astfel că, actele au ajuns la părinţii administratorului Sajin Ghenadie şi transmise destinatarului abia la data de 29.01.2022, astfel, rezultă că, contestaţia este depusă în termenul de 15 zile, iar în asemenea împrejurări prevederile art. 448 alin. (1) din Codul contravenţional, fiind respectate pe deplin.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13.03.2023, s-a admis contestaţia făptuitorului „TransRelief ” asupra procesului-verbal cu privire la contravenţie din 04.06.2021 în baza art. 197 alin.(8) din Codul Contravenţional, ca întemeiată. S-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenţie din 11.01.2022, încheiat de către Agenţia Naţională Transport Auto în baza art. 197 alin.(8) din Codul contravenţional, cu încetarea procesului contravenţional în privinţa lui SRL „ TransRelief ” pe motivul că nu a fost constratat faptul contarvenţiei.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, agentului constatator din cadrul Agenției Naționale Transport Auto, Mîțu Alexandru a declarat recurs prin care solicită repunerea în termenul de atac, casarea hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 14.03.2023, dispunerea rejudecării cauzei de către instanţa de fond, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului s-a indicat că, în ceea ce priveşte fapta imputată, reiterează că, la materialele cauzei au fost anexate un şir de probe pertinente, concludente şi utile pentru demonstrarea vinovăției contravenientului, şi anume: Decizia DCA nr. 01109625 din 09.09.2021 cu privire la conducătorul auto Negară Tudor, care este în vigoare; copia foto a unităţii de transport vizavi de staţia auto 31 August 1989 din or. Orhei; ordinul directorului Agenţiei nr. 232 du 14.07.2021, prin care operatorului de transport rutier „TRANSRELIEF” S.R.L. i-a fost retras dreptul de a transporta pasageri din Chişinău spre Orhei şi viceversa; scrisoarea nr. 08/3-71112 din 15.07.2021, potrivit căreia Operatorul de transport rutier „Transrelief” S.R.L a fost informat despre ordinul emis şi necesitatea de a restitui autorizaţiile eliberate anterior pentru deservirea serviciilor menţionate, în special Autorizaţia de rută regulată „Chişinău 09:35-Ghetlova 12:30”. În pofida acestor acte administrative, contestatarul a continuat deservirea acestei rute în persoana conducătorului auto Negară Tudor, prin ce a comis abatere de la itinerarul stabilit, faptă imputată în temeiul art. 197 alin. (8) Cod contravenţional.

Mai reiterează că deşi hotărârea contestată a fost pronunţată la data de 14.03.2023, agentul constatator n-a fost prezent nici la examinarea cauzei, nici la pronunţarea hotărîrii, iar despre adoptarea acesteia a aflat la 27.06.2023, recepţionînd copia acesteia prin intermediul serviciului poştal. La fel, comunică, că la data înaintării recursului - 29.06.2023, pe portalul naţional al instanţelor judecătoreşti decizia nu era publicată, iar prin scrisoarea din 25.05.2023 s-a solicitat expedierea hotărîrii motivate.

La data de 21.03.2024, administratorul SRL” TransRelief”, Sajin Ghenadie a depus referință la cererea de recurs depusă de către agentul constatator, din cadrul Agenției Naționale Transport Auto, Mîțu Alexandru prin care solicită respingerea recursului declarat de Agenţia Naţională Transport Auto împotriva hotărîrii Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 14.03.2023 drept tardiv fie drept nefondat, cu menţinerea hotărîrii contestate fără modificări.

Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 471 alin.1 Cod contravențional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță în raport cu argumentele recursului declarat, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul este fondat și urmează a fi admis, cu remiterea cauzei la rejudecare, din următoarele considerente.

Vis-a-vis de repunerea în termenul de recurs a agentului constatator, din cadrul Agenției Naționale Transport Auto, Mîțu Alexandru, pentru recurarea hotărîrii vizate, instanța de judecată reține următoarele.

Potrivit art.468 din Codul contravenţional, *recursul împotriva încheierii judecătoreşti contravenţionale se declară în termen de 15 zile de la data pronunţării încheierii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe încheierea judecătorească, în condiţiile art. 463 alin. (1).*

Art. 469 alin. (1) din Codul contravenţional prevede că, *recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanţa a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea încheierii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunţarea încheierii asupra ei.*

Raportînd normele legale precitate la circumstanţele speţei, instanța de recurs consideră_recursul declarant de agentul constatator, din cadrul Agenției Naționale Transport Auto, Mîțu Alexandru împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13.03.2023, ca fiind depus în termen, luînd în considerație că hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13.03.2023, a fost pronunțată în lipsa contravenientului (f.d 44), totodată potrivit *avizului de recepţie* (f.d 57), hotărîrea nominalizată a fost recepționată de către agentul constatator la data de 23.06.2023. Astfel, instanța de recurs consideră că prezentul recurs este depus în termenul legal de atac și o repunere suplimentară și expresă în acest context este inoportună.

Vis-a-vis de fondul și argumentele recursului depus, obiect al prezentului proces, colegiul reține următoarele.

În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.

Domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală”, în înțelesul art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (*cauzele Zilibergerg*

*contra Moldovei, 01.02.2005, §35; Anghel contra României, 04.10.2007, §52).*Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil.

În fapt, reieșind din materialele cauzei, Colegiul reține că prin procesul-verbal cu privire la contravenţie din 11.01.2022, s-a constatat că SRL „Transrelief' la data de 09.09.2021, aproximativ la ora 10:50, a admis la efectuarea transportului regulat de persoane abaterea de la itinerarul de circulaţie a mijlocului de transport de model Mercedes cu n/î ***** condus de către Negară Tudor, neavând permisul de intrare în or. Orhei, ignorând HG nr. 854, p. 14 lit. e) din 28.07.2006; art. 46 alin. (1) CTR din 17.07.2014, prin ce a comis contravenţia prevăzută de art. 197 alin. (8) Cod contravenţional.

La data de 04.02.2022, administratorul SRL „Transrelief", Sajin Ghenadie, a depus contestaţie împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie din 11.01.2022, indicând că, procesul-verbal cu privire la contravenţie şi decizia de sancţionare din 11.01.2022 i-au fost expediate prin scrisoarea de însoţire nr. 11/1- 2-425 la data de 19.01.2022, iar conform dalelor de pe plic la 20.01.2022 au fost expediate la adresa: r. Orhei, s. Morozeni, astfel că, actele au ajuns la părinţii administratorului Sajin Ghenadie şi transmise destinatarului abia la data de 29.01.2022, astfel, rezultă că, contestaţia este depusă în termenul de 15 zile, iar în asemenea împrejurări prevederile art. 448 alin. (1) din Codul contravenţional, fiind respectate pe deplin.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13.03.2023, s-a admis contestaţia făptuitorului „TransRelief " asupra procesului-verbal cu privire la contravenţie din 04.06.2021 în baza art. 197 alin.(8) din Codul Contravenţional, ca întemeiată. S-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenţie din 11.01.2022, încheiat de către Agenţia Naţională Transport Auto în baza art. 197 alin.(8) din Codul contravenţional, cu încetarea procesului contravenţional în privinţa lui SRL „ TransRelief " pe motivul că nu a fost constratat faptul contarvenţiei.

Potrivit prevederilor art.458 alin.(1) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Se subliniază că, CtEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art.6 îi atribuie „instanței" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi

înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct.19-20, pct.59 și 61).* Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei *(Jahnke şi Lenoble împotriva Franţei (dec.), nr.40490/98 și Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006).*

Din interpretarea art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Colegiul penal relevă că, instanța de fond, a criticat dur activitatea agentului constatator sub aspectul administrării probatoriului în sensul acuzării, constatând nerespectarea mai multor prevederi legale, ceea ce în consecință a dus la concluzia că vina contravenientei nu a fost probată.

Colegiul penal însă consideră că, instanța de fond, în primul rând urma să dea apreciere materialelor dosarului contravențional și să se expună asupra pertinenței și concludenții acestora. Mai ales că, acuzația în materie contravențională este de un grad de intensitate mai scăzut decât în materia penală, ceea ce, pe cale de consecință, scade și din intensitatea rigorilor formale la administrarea probatoriului de către agentul constatator.

Nu în ultimul rând, urmează a fi menționat că, instanța de judecată, constatând activitatea defectuoasă a agentului constatator pe parcursul procedurii contravenționale, este în drept să clarifice aspectele neclare, având posibilitate să administreze și alte probe, la cererea părților, și cu respectarea dreptului acestora la un proces echitabil.

Totodată, instanța de recurs subliniază că, instanța de judecată, apreciind probatoriul administrat la caz, în conformitate cu art.458 alin.(1) Cod contravențional urma să stabilească caracterul veridic al contravenției imputate, vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravențional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancționării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale.

Prin urmare, admiterea contestației și încetarea procesului contravențional în baza articolului 461 Cod contravențional pe motive pur formale, reprezintă garanții excesive pentru contravenient. Așadar, instanța de fond, la adoptarea hotărârii s-a limitat doar la expunerea unor temeiuri formale și nefondate, făcând totalmente abstracție de la aspectul faptic.

Așadar, rezultă că în hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanța își întemeiază soluția, nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor din materialul contravențional prezentat, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe, și respectiv, respingerea altora.

Pe cale de consecință, Colegiul penal relevă că, instanța a reținut ca motiv de încetare a procesului contravențional, faptul că la materialele cauzei nu există nici o probă în susținere acuzării înaintate SRL „TransRelief”. Aceasta în pofida faptului că, la materialele cauzei sunt probele prezentate de către agentul constatator și anume: copia foto a unităţii de transport vizavi de staţia auto 31 August 1989 din or. Orhei; ordinul directorului Agenţiei nr. 232 du 14.07.2021, prin care Operatorul de transport rutier SRL „TransRelief” i-a fost retras dreptul de a transporta pasageri din Chişinău spre Orhei şi viceversa; scrisoarea nr. 08/3-71112 din 15.07.2021, potrivit căreia Operatorul de transport rutier „Transrelief” S.R.L a fost informat despre ordinul emis şi necesitatea de a restitui autorizaţiile eliberate anterior pentru deservirea serviciilor menţionate, în special Autorizaţia de rută regulată „Chişinău 09:35-Ghetlova 12:30”.

În consecință, Colegiul penal a reținut că instanța de fond a examinat cauza în mod superficial și unilateral, fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar pentru confirmarea vinovăției sau nevinovăției contravenientului.

În această ordine de idei, reieșind din raționamentele expuse, instanța de recurs consideră că instanța de fond în mod nejustificat și pripit a purces la încetarea procesului contravențional în privința lui SRL” TransRelief”.

În aceste circumstanțe se denotă faptul că instanța nu a examinat complet și obiectiv cauza contravențională dată, iar la emiterea hotărârii nu a dat deplină importanță prevederilor art.462 alin.(4) Cod contravențional.

Prin urmare, rezultă că în hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanța își întemeiază soluția, nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor din materialul contravențional prezentat, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe, și respectiv, respingerea altora.

Aceste fapte constituie o neglijare a prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, întrucât, Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu poate fi întotdeauna înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părților. Instanțele naționale sunt obligate să-și motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță (a se vedea în acest sens cauza *Ruiz Torija și Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 09.12.1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 06.06.2006).*

Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate și remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată.

Aşadar, instanța de fond nu a examinat cauza sub toate aspectele, în mod complet și obiectiv, fără a clarifica circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, fiind necesară administrarea de probe suplimentare, astfel că, Colegiul penal admite cererea de recurs, casează hotărârea contestată și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță, de către un alt complet de judecată.

Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit. c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Admite recursul declarat de către agentul constatator, din cadrul Agenției Naționale Transport Auto, Mîțu Alexandru.

Casează hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13.03.2023, prin care s-a admis contestaţia făptuitorului „TransRelief" asupra procesului-verbal cu privire la contravenţie din 04.06.2021 în baza art. 197 alin.(8) din Codul Contravenţional, ca întemeiată și s-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenţie din 11.01.2022, încheiat de către Agenţia Naţională Transport Auto în baza art. 197 alin.(8) din Codul contravenţional, cu încetarea procesului contravenţional în privinţa SRL „ TransRelief " pe motivul că nu a fost constatat faptul contravenţiei, cu remiterea cauzei respective la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Alexandru Spoială

Judecători: Igor Chiroșca

Denis Băbălău